

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ
Αχαρνών 2, 101 76 Αθήνα, Τηλ. 210-2124331, Fax : 210-2124524

Αθήνα, 20/12/ 2017
Αριθμ. Πρωτ.: 154/124036

Προς:
Βουλή των Ελλήνων
Δ/υση Κοιν/κού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων & ΑΚΕ

ΘΕΜΑ: «Ζημιές από χαλαζόπτωση-πλημμύρα σε καλλιέργειες της Π.Ε. Λακωνίας»

ΣΧΕΤ: **Η Ερώτηση 1313/20-11-2017**

Απαντώντας στην παραπάνω Ερώτηση που κατέθεσαν οι Βουλευτές **κ.κ. Α. Δαβάκης** και **Σ.-Α. Γεωργιάδης**, για τα θέματα της αρμοδιότητάς μας, σας πληροφορούμε τα εξής:

Όσον αφορά στις ζημιές που προξενήθηκαν από τη χαλαζόπτωση και την πλημμύρα που σημειώθηκε στις 16 Νοεμβρίου του 2017 κυρίως σε ελαιοκαλλιέργειες αλλά και σε καλλιέργειες εσπεριδοειδών στην ευρύτερη περιοχή της Περιφερειακής Ενότητας (Π.Ε.) Λακωνίας (περιοχές δήμου Ευρώτα και Μονεμβάσια), σημειώνεται ότι διενεργήθηκαν από τους γεωτεχνικούς του ΕΛ.Γ.Α. οι απαραίτητες επισημάνσεις, έγιναν περίπου 20 αναγγελίες και υποβλήθηκαν δηλώσεις. Το έργο των εξατομικευμένων εκτιμήσεων είναι σε εξέλιξη. Στη συνέχεια, θα κοινοποιηθούν τα πορίσματα και θα ακολουθήσει η καταβολή των αποζημιώσεων στους δικαιούχους, ασφαλιστικά ενήμερους, παραγωγούς.

Επίσης, από το προαναφερόμενο αίτιο στην ανωτέρω περιοχή ζημιές είχαμε και σε ζωικό κεφάλαιο αιγοπροβάτων, για τις οποίες διενεργήθηκαν και ολοκληρώθηκαν οι εκτιμήσεις και θα ακολουθήσει η καταβολή των αποζημιώσεων στους δικαιούχους κτηνοτρόφους.

Σχετικά με τις ζημιές από το προαναφερόμενο αίτιο που υπήρξαν σε αποθηκευμένα προϊόντα (τριφύλλια) και δίκτυα άρδευσης σημειώνεται ότι, το έργο των καταγραφών για τα αποθηκευμένα προϊόντα ολοκληρώθηκε από τις υπηρεσίες του ΕΛ.Γ.Α. και σύντομα θα ακολουθήσουν και οι υπόλοιπες καταγραφές σύμφωνα με τον Κανονισμό Κρατικών Οικονομικών Ενισχύσεων (ΚΟΕ).

Έπειτα οι ζημιές των αποθηκευμένων προϊόντων κ.λπ., εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις που απαιτεί ο Κανονισμός Κρατικών Οικονομικών Ενισχύσεων (ΚΟΕ) και οι Κοινοτικές Κατευθυντήριες Γραμμές (Κ.Κ.Γ.) για τις κρατικές ενισχύσεις στον τομέα της γεωργίας και δασοκομίας θα ενταχθούν σε πρόγραμμα χορήγησης Κρατικών Οικονομικών Ενισχύσεων (ΚΟΕ), αρμοδιότητας ΠΣΕΑ, το οποίο θα υποβληθεί προς έγκριση στα συναρμόδια Υπουργεία και στην Ε.Ε.. Οι αντίστοιχες ενισχύσεις θα καταβληθούν στους δικαιούχους παραγωγούς μετά την έγκριση του προγράμματος και της δαπάνης από το Υπουργείο Οικονομικών και οπωσδήποτε μετά την επιβεβαίωση αποκατάστασης- αντικατάστασης των ζημιών.

Αναφορικά με τις ζημιές στην Ανατολική Μάνη από την πυρκαγιά του περασμένου καλοκαιριού σημειώνεται ότι, οι υπηρεσίες του ΕΛ.Γ.Α έχουν διενεργήσει τις καταγραφές σύμφωνα με τον Κανονισμό Κρατικών Οικονομικών Ενισχύσεων. Οι εν λόγω ζημιές θα ενταχθούν στο πρόγραμμα που αφορά τις πυρκαγιές έτους 2017 εφόσον πληρούνται οι όροι και οι προϋποθέσεις του Κανονισμού των ΚΟΕ και των Κ.Κ.Γ. για τη γεωργία και δασοκομία και οι ενισχύσεις θα δοθούν στους επιλέξιμους παραγωγούς μετά την έγκριση του προγράμματος από τα συναρμόδια Υπουργεία.

Επιπρόσθετα, μετά την έγκριση του νέου Κανονισμού Κρατικών Οικονομικών Ενισχύσεων από την Ε.Ε., οι χρόνοι έγκρισης των προγραμμάτων συντομεύουν κατά πολύ σε σύγκριση με τα παρελθόντα προγράμματα, με αποτέλεσμα να συντομεύουν και όλες οι διαδικασίες που προαναφέρθηκαν και κατ' επέκταση η καταβολή των ενισχύσεων.

Στο πλαίσιο αυτό, οι πυρκαγιές έτους 2016 εγκρίθηκαν εντός του πρώτου εξαμήνου, του επόμενου έτους, όταν στο παρελθόν ξεπέραναν τα 2,5 χρόνια.

Επισημαίνεται ότι, οι εκτιμήσεις διενεργούνται σύμφωνα με τους Κανόνες της Γεωπονικής Επιστήμης και του Κανονισμού Ασφάλισης του ΕΛ.Γ.Α.. Στους εκτιμητές δίνονται οδηγίες να είναι αντικειμενικοί και δίκαιοι και τα πορίσματα που διατυπώνουν, να εκφράζουν με τη μεγαλύτερη δυνατή ακρίβεια την απώλεια εισοδήματος των παραγωγών.

Στο ποσοστό της ζημιάς περιλαμβάνονται εκτός από την απώλεια της παραγωγής (ποσοτική ζημιά) και η ζημιά που προέρχεται από την ποιοτική υποβάθμισή της, η οποία προκαλείται από την επίδραση των καλυπτόμενων ασφαλιστικά ζημιολόγων αιτιών, εξαιτίας των οποίων προκαλείται μείωση του αντικειμενικώς προσδοκώμενου εισοδήματος του παραγωγού, καθώς και η υπολειμματική αξία.

Έτσι ο ΕΛ.Γ.Α. για τη διατύπωση του πορίσματος λαμβάνει υπόψη όλα εκείνα τα στοιχεία που διαμορφώνουν το τελικό ποσοστό ζημιάς μέσω των επισημάνσεων - προεκτιμήσεων, της εξατομικευμένης εκτίμησης, από τους μάρτυρες που αφήνονται στα αγροτεμάχια κ.λπ .

Επιπρόσθετα, οι εκτιμήσεις και οι επανεκτιμήσεις του ΕΛ.Γ.Α. είναι εξατομικευμένες και, πέρα από τη σφοδρότητα ενός καιρικού φαινομένου που επίσης μπορεί τοπικά να ποικίλει, σημαντικά στοιχεία στη διαμόρφωση του πορίσματος αποτελούν παράμετροι, όπως η κατάσταση της καλλιέργειας, το είδος της καλλιέργειας ή η ποικιλία, οι καλλιεργητικές φροντίδες, η φυσιολογία του δένδρου, το στάδιο ωρίμανσης κάθε καλλιέργειας, κ.λπ. που μπορεί να διαφοροποιούνται από το ένα αγροτεμάχιο στο άλλο. Συνεπώς, τα πορίσματα γεωπονικών αγροτεμαχίων μπορούν να διαφέρουν σημαντικά τόσο ως προς το ποσοστό ζημιάς όσο και ως προς την αναμενόμενη παραγωγή και μερικές φορές ακόμα τα ποσοστά ζημιάς μπορεί να είναι και μηδενικά.

Επιπλέον, σημειώνεται ότι, επιδίωξη του ΕΛ.Γ.Α. είναι η όσο το δυνατόν μεγαλύτερη αξιοπιστία των εκτιμήσεων, σε συνδυασμό με την έγκαιρη διενέργειά τους, σε επίκαιρο για κάθε καλλιέργεια χρόνο, από έμπειρο γεωτεχνικό προσωπικό. Ως εκ τούτου, ο ΕΛ.Γ.Α., για την έγκαιρη ολοκλήρωση της διαδικασίας των εκτιμήσεων, έχει προβεί στη στελέχωση των Υποκαταστημάτων του, συμπεριλαμβανομένου και του Υποκαταστήματος Τρίπολης, με εποχικό γεωτεχνικό προσωπικό έως οκτάμηνης απασχόλησης (200 γεωτεχνικοί), σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία. Παράλληλα έχει εγκριθεί η πρόσληψη επιπλέον 150 γεωτεχνικών (μέσω ΑΣΕΠ), για το εκτιμητικό έργο και οι διαδικασίες είναι σε εξέλιξη.

Εκ των ανωτέρω, γίνεται φανερό ότι δεν συντρέχει λόγος ανησυχίας από την πλευρά των παραγωγών, καθώς στη διατύπωση του πορίσματος και, κατά συνέπεια, και στο ποσό της καταβαλλόμενης αποζημίωσης, λαμβάνονται υπόψη όλοι οι παράγοντες, οι οποίοι επιδρούν στη διαμόρφωση της τελικής ζημιάς.

Αναφορικά με τη διαδικασία καταβολής των αποζημιώσεων που δίδονται από τον ΕΛ.Γ.Α., σημειώνεται ότι η εν λόγω διαδικασία είναι συγκεκριμένη και ορίζεται από την κείμενη νομοθεσία ως εξής:

- Με την εμφάνιση της ζημιάς στην καλλιέργεια διενεργούνται οι απαραίτητες επισημάνσεις, γίνονται αναγγελίες και υποβάλλονται δηλώσεις.
- Ο Οργανισμός, εν συνεχεία, προβαίνει σε εξατομικευμένες εκτιμήσεις.
- Πραγματοποιείται η επεξεργασία των στοιχείων από το αρχείο ΟΣΔΕ, το οποίο αποστέλλεται στον ΕΛ.Γ.Α. από τον ΟΠΕΚΕΠΕ εντός του φθινοπώρου έκαστου χρόνου.
- Κοινοποιούνται τα πορίσματα.
- Ακολουθεί η καταβολή των αποζημιώσεων στους παραγωγούς, που έχουν υποβάλει τη Δήλωση Καλλιέργειας/Εκτροφής (ΔΚ/Ε) και έχουν καταβάλει τις ασφαλιστικές υποχρεώσεις που απορρέουν από τη ΔΚ/Ε.

Όπως προκύπτει εκ των ανωτέρω, κάθε στάδιο της προαναφερθείσας διαδικασίας χρειάζεται και τον ανάλογο χρόνο για να ολοκληρωθεί. Ωστόσο, πολλές φορές, εφόσον είναι εφικτό, ο

Οργανισμός καταβάλλει τις σχετικές αποζημιώσεις εντός ενός εύλογου χρονικού διαστήματος από τη συγκομιδή του προϊόντος και εφόσον έχει ολοκληρωθεί η επεξεργασία του αρχείου ΟΣΔΕ, όπως προαναφέρθηκε. Πρέπει να τονιστεί ότι, σε σύγκριση με τα παρελθόντα έτη, οι εκκαθαρίσεις των ζημιών γίνονται με ταχύτερους ρυθμούς. Συγκεκριμένα, στην Π.Ε. Λακωνίας οι αποζημιώσεις για το έτος 2016 καταβλήθηκαν εντός ενός χρονικού διαστήματος 6-7 μηνών κατά μέσο όρο, όταν στο παρελθόν ξεπέρναγαν κατά πολύ το ένα έτος.

Είναι γνωστό ότι ο «τιμοκατάλογος ασφάλισης του ΕΛ.Γ.Α.» επικαιροποιείται κάθε χρόνο, κάνοντας χρήση των δεδομένων της πιο πρόσφατης πενταετίας. Είναι εύλογο, λοιπόν, οι ασφαλιζόμενες αξίες να διαφέρουν από έτος σε έτος εφόσον οι παράμετροι που συνεισφέρουν στον υπολογισμό του «ασφαλιστρου» βρίσκονται σε μια κατάσταση δυναμική. Συνεπώς μετά τον υπολογισμό, είναι πιθανόν κάποια είδη να παρουσιάζουν αύξηση της στρεμματικής εισφοράς και κάποια μείωση.

Αναφορικά με τις ασφαλιστικές εισφορές, που καταβάλλονται στον ΕΛ.Γ.Α. από τους αγρότες, επισημαίνεται ότι, ο τρόπος υπολογισμού της υποχρεωτικής ειδικής ασφαλιστικής εισφοράς για τη φυτική παραγωγή είναι η ασφαλιζόμενη αξία της παραγωγής επί τον συντελεστή εισφοράς, ο οποίος πρέπει να επισημανθεί ότι παραμένει ο ίδιος από το 2011 (έτος εφαρμογής του προαναφερθέντος ν. 3877/2010) και αυτό προκειμένου να παταχθούν η εισφοροαποφυγή και η εισφοροδιαφυγή, οι οποίες επικρατούσαν παλιά. Επιπλέον, καταργούνται οι σχεδόν ετήσιες κατ' εξαίρεση αποζημιώσεις, οι οποίες, στην ουσία, αποτελούσαν επιδοτήσεις και αλλοίωναν τον ασφαλιστικό χαρακτήρα του ΕΛ.Γ.Α., γεγονός που ανάγκασε τον ΕΛ.Γ.Α. να λαμβάνει δάνεια για να εκπληρώσει τις υποχρεώσεις του και τελικά επιβάρυνε τον κρατικό προϋπολογισμό και, κατ' επέκταση, τους Έλληνες φορολογούμενους.

Πρακτικά, τα έσοδα του ΕΛ.Γ.Α. αποτελούνται από τις ασφαλιστικές εισφορές των αγροτών, τα οποία, στην ουσία, γυρίζουν πίσω σε αυτούς μέσω των αποζημιώσεων, οι οποίες τους καταβάλλονται για τις ζημιές στις καλλιέργειές τους εξαιτίας των καιρικών κινδύνων. Πρέπει να τονιστεί ότι, σε καμία περίπτωση ο Οργανισμός δεν απαιτεί την καταβολή υπέρογκων ασφαλιστικών εισφορών, όταν μάλιστα ο συντελεστής εισφοράς παραμένει, όπως προαναφέρθηκε, αμετάβλητος στο 4% από το 2011.

Σύμφωνα με τα ανωτέρω, τα έσοδα του ΕΛ.Γ.Α., τα οποία, όπως προαναφέρθηκε, προέρχονται από τις εισφορές των αγροτών, ανέρχονται κατά μέσο όρο στα 170 εκατ. ευρώ περίπου κάθε χρόνο, καθιστώντας τον ΕΛ.Γ.Α. βασικό εγγυητή αναπλήρωσης του απολεσθέντος εισοδήματος των αγροτών από τις τυχόν ζημιές, οι οποίες προξενούνται στις γεωργικές τους εκμεταλλεύσεις εξαιτίας των καιρικών συνθηκών. Κάθε χρόνο ο ΕΛ.Γ.Α. καταβάλλει συνολικά αποζημιώσεις, οι οποίες ξεπερνούν τα 125 εκατ. ευρώ κατά μέσο όρο, ποσό που δεν μπορεί να θεωρηθεί ακαταφρόνητο, οι δε αποζημιώσεις που δίδονται από τον ΕΛ.Γ.Α. στους πληγέντες παραγωγούς είναι πολλαπλάσιες από τις εισφορές που καταβάλουν οι τελευταίοι στον Οργανισμό.

Σύμφωνα με το ν. 3877/2010, η ασφάλιση στον ΕΛ.Γ.Α. είναι υποχρεωτική και σε αυτήν υπάγονται όλα τα φυσικά ή νομικά πρόσωπα, καθώς και οι ενώσεις προσώπων που έχουν την πλήρη κυριότητα, την επικαρπία ή μόνο την εκμετάλλευση αγροτικών εκμεταλλεύσεων της χώρας, πλην της περιοχής του Αγίου Όρους. Στο πλαίσιο αυτό, δικαίωμα αποζημίωσης έχουν όσοι αποδεδειγμένα έχουν εκπληρώσει τις ασφαλιστικές τους υποχρεώσεις προς τον ΕΛ.Γ.Α..

Σημειώνεται ότι, μπορεί ο παραγωγός να εξουσιοδοτήσει τον Οργανισμό να εισπράξει την εισφορά από το λογαριασμό του κατά τον χρόνο που κατατίθενται σε αυτόν απαιτήσεις του από το δημόσιο (ενιαία ενίσχυση κ.λπ.). Για τον λόγο αυτόν, υπάρχει σχετική ένδειξη στο έντυπο της Δήλωσης Καλλιέργειας/Εκτροφής, ώστε όποιος αγρότης θέλει να μπορεί να εξουσιοδοτήσει τον ΕΛ.Γ.Α. να εισπράξει για λογαριασμό του, το υπολειπόμενο ποσό της οφειλής κατά το χρόνο που κατατίθενται σε αυτόν τυχόν απαιτήσεις που πρόκειται να του καταβληθούν από το δημόσιο, με σκοπό την οικονομική διευκόλυνση του παραγωγού.

Εξάλλου και σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, ως καταληκτική ημερομηνία για την καταβολή της ασφαλιστικής εισφοράς από τους αγρότες στον ΕΛ.Γ.Α. για την ΔΚ/Ε 2017 ορίζεται η 31^η Μαρτίου 2018.

Πλέον των ανωτέρω, πρέπει να αναφερθεί ότι ο ΕΛ.Γ.Α., λαμβάνοντας υπόψη τις ιδιαιτερότητες της ελληνικής γεωργίας και κτηνοτροφίας, τις σύγχρονες ανάγκες, καθώς και την κλιματική αλλαγή που έχει προκύψει:

➤ Θα ξεκινήσει άμεσα τις απαιτούμενες διαδικασίες για την επικαιροποίηση της αναλογιστικής μελέτης, η οποία εκπονήθηκε το 2014, αλλά και για την εκπόνηση νέων επιμέρους αναλογιστικών μελετών, με σκοπό την ένταξη νέων κινδύνων στην ασφαλιστική του κάλυψη, υλοποιώντας ένα μόνιμο αίτημα του αγροτικού κόσμου.

➤ Θα προχωρήσει στη βελτίωση των υπηρεσιών που παρέχει στον αγροτικό κόσμο. Για τον σκοπό αυτόν, καλεί τους ασφαλισμένους του, καθώς τους φορείς, τις ομάδες και τις οργανώσεις αυτών να υποβάλουν παρατηρήσεις και προτάσεις για τροποποιήσεις, βελτιώσεις, συμπληρώσεις του ισχύοντος θεσμικού πλαισίου, που διέπει τη λειτουργία του ως ασφαλιστικού Οργανισμού, στην ηλεκτρονική διεύθυνση που αναφέρεται στην ιστοσελίδα www.elga.gr, μέχρι το τέλος του 2017.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΒΑΓΓΕΛΗΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ

1. Υπουργείο Εσωτερικών
-Γραφ. κ. Υπουργού
2. Υπουργείο Οικονομικών
-Γραφ. κ. Υπουργού
3. Υπουργείο Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης
και Κοινωνικής Αλληλεγγύης
- Γραφ. κας Υπουργού
4. Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών
- Γραφ. κ. Υπουργού
5. Υπουργείο Οικονομίας και Ανάπτυξης
-Γραφ. κ. Υπουργού
6. Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας
- Γραφ. κ. Υπουργού
7. Βουλευτή κ. Α. Δαβάκη
8. Βουλευτή κ. Σ.-Α. Γεωργιάδη